

Tjänsteutlåtande
Utbildningsförvaltningen
Datum: 2021-02-10
Dnr 2021/0040

Till: Förskole- och
grundskolenämnden

Offentlighet och närvarorätt vid nämndsammanträden

Sammanfattning

En nämnds sammanträden ska enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. 25 § hållas inom stängda dörrar. Nämnden får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det, något som också framgår av gällande reglemente.

Regler som medger någon generell närvarorätt i kommunala nämnder finns inte i KL. Däremot gäller enligt KL 6 kap. 26 att en nämnd får kalla en ledamot eller en ersättare i fullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Då fråga uppkommit kring formerna för Förskole- och grundskolenämndens sammanträden beträffande offentlighet m.m. föreslår förvaltningen att nämnden – i förtydligande syfte – fattar beslut om nämndens fortsatta hantering av offentlighet samt närvaro vid nämndens sammanträden.

Beslutsförslag

Förskole- och grundskolenämnden beslutar

1. Med hänvisning dels till gällande lagstiftning, dels till det av Kommunfullmäktige antagna reglementet för Förskole- och grundskolenämnden, till protokollet notera att bestämmelserna och formerna för offentlighet och närvarorätt för nämnden är tillfyllest, samt,
2. Konstatera att det inom det legala regelverket redan finns och framöver fortsatt ges en möjlighet för nämnden att, när så är påkallat, genom majoritetsbeslut tar ställning till om ett sammanträde, helt eller delvis ska vara offentligt och i så fall även fattar beslut om eventuell närvarorätt för utomstående.

Bakgrund

Huvudregeln enligt Kommunallagen är att en nämnds sammanträden hålls inom stängda dörrar

En nämnds sammanträden ska enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. 25 § hållas inom stängda dörrar. Nämnden får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det.

Om fullmäktige har medgett det, får nämnden beslutat att den eller de som har väckt medborgarförslag får närvara när nämnden behandlar ärendet och delta i överläggningar men inte i besluten. En nämnds sammanträden ska dock alltid hållas inom stängda dörrar i ärenden

1. som avser myndighetsutövning, eller
2. i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess hos nämnden.

Möjligheten att öppna nämndsammanträden är ett komplement till möjligheten att hålla särskilda informationsmöten dit allmänheten bjuds in. Bestämmelsen KL 6 kap. 25 § tar bara sikte på nämndernas sammanträden i plenum och inte utskottssammanträden eller presidie möten. Huvudregeln är att nämndsammanträden är slutna. Nämndsammanträden som avser myndighetsutövning eller rör sekretessbelagda uppgifter ska under alla omständigheter hållas inom stängda dörrar.

En nämnd får enligt Kommunallagen kalla en utomstående att närvara vid nämndens sammanträde

KL innehåller inte någon bestämmelse som medger en generell närvarorätt i kommunala nämnder. Vidare gäller, så som nämnts i det föregående, att nämndsammanträden i princip är slutna, dvs. utomstående får som huvudregel inte närvara.

Dock får en nämnd kalla en ledamot eller en ersättare i fullmäktige, en annan nämnd eller beredning, en revisor, en anställd hos kommunen eller en särskild sakkunnig att närvara vid ett sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar.

Den som har kallats till ett sammanträde får, om nämnden med stöd av en majoritet i nämnden, beslutar det, delta i överläggningen men inte i besluten.

Av Kommunfullmäktige antaget reglemente för Förskole- och grundskolenämnden

Av Kommunfullmäktige 2018-12-10, KF § 9:7, antaget reglemente för Förskole- och grundskolenämnden, avsnitt B. Nämndens arbetsformer m.m., 9 §, gäller att "Förskole- och grundskolenämnden får besluta att nämndens sammanträden kan vara offentliga med de begränsningar som framgår av kommunallagen avseende myndighetsutövning och sekretess.

Vidare finns i reglementets paragraf 12 reglerade närvaro- och yttranderätt.

Om fullmäktige har medgett det, får nämnden besluta att den eller de som har väckt medborgarförslag får närvara när nämnden behandlar ärendet och delta i överläggningar men inte i besluten

Ovan nämnda reglementsensliga bestämmelser ligger helt i linje med KL:s bestämmelser. För övrigt gäller den grundlagsstadgade offentlighetsprincipen, som bl. a. innebär att fullmäktiges sammanträden är offentliga och att det utöver denna öppenhet råder insyn och transparens genom Österåkers kommuns hemsida, där nämndernas kallelser, handlingar, protokoll m.m. finns tillgängliga för envar.

Förvaltningens slutsatser

Då fråga uppkommit kring formerna för Förskole- och grundskolenämndens sammanträden beträffande offentlighet m.m. tillstyrker förvaltningen förslaget om att nämnden – i förtydligande syfte – fattar beslut om nämndens fortsatta hantering av offentlighet samt närvaro vid nämndens sammanträden.

Förslaget innebär ingen ändring av nämndens nuvarande arbetsformer eftersom förvaltningen gör bedömningen att gällande regelverk väl lever upp till de behov och krav på transparens och insyn samt närvarorätt i nämnden – om och när detta kan tänkas uppstå.

Bilaga

Österåkers författningssamling, ÖFS 2019:4 - Reglemente för Förskole- och grundskolenämnden, antagen av Kommunfullmäktige 2018-12-10, KF 9:7

Louise Furness

Utbildningsdirektör

Expedieras

